

ریزش شاخص کل بورس

شاخص کل بورس در پایان معاملات دیروز با ۴۷ هزار و ۲۵۱ واحد ریزش، به رقم یک میلیون و ۶۵۲ هزار و ۲۴۲ واحد رسید. شاخص کل هموزن نیز با کاهش ۵ هکتار ۶۱۸ و ۴۲۲ هزار و ۸۰ واحد رسید. همچنین ارزش بازار، به بیش از ۶ میلیون و ۱۴۸ هزار میلیارد تومان رسید. در جریان معاملات دیروز، بیش از ۷ میلیارد برگ سهم، به ارزش ۹ هزار و ۲۷۷ میلیارد تومان دادوستد شد.

بررسی اولویت‌های بودجه ۱۴۰۰ در گفت‌وگوی «وطن امروز» با حیدر مستخدمین حسینی

بودجه عملیاتی به جای انشای توهمی

■ **با توجه به اینکه بودجه بخش دولتی عموماً غیرشفاف است؛ در این باره چه کاری باید انجام شود؟**

نکته بعدی درباره بودجه سال ۱۴۰۰ این است که بودجه ما به ۲ قسمت عمومی و بودجه شرکت‌های دولتی تقسیم می‌شود. آنچه مجلس از ۱۶ آذرماه که دولت موظف به ارائه بودجه به مجلس است تا پایان سال مورد بررسی قرار می‌دهد، متأسفانه فقط بودجه عمومی است. در واقع در کمیسیون‌های مختلف و کمیسیون تلفیق و در نهایت در صحنه علنی مجلس فقط یک‌سوم بودجه بررسی می‌شود، در حالی که دوسوم باقیمانده مربوط به بودجه شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات دولتی است که مجلس هیچ‌گاه به اقلام این بودجه‌ها ورود نمی‌کند. بودجه شرکت‌های دولتی تنها از طریق مجامع این شرکت‌ها عمدتاً مشکل از وزرای دولت و مسؤولان سازمان برنامه و بودجه نهایی می‌شود، بنابراین آنچه تحت عنوان بودجه در سال‌های گذشته در مجلس مورد بررسی و تصمیم‌گیری قرار می‌گرفت و به شورای نگهبان می‌رفت، بودجه عمومی بود که دوسوم آن نادیده گرفته می‌شود و در مجلس روی این دوسوم کار کارشناسی انجام نمی‌شود. در سال‌های گذشته برای بررسی دوسوم بودجه دولت در مجلس خواستار تشکیل کمیسیون ویژه‌ای شدیم یا اینکه کمیسیون برنامه و بودجه کمیته فرعی بگذارند که در طول سال بودجه‌های شرکت‌های دولتی و مؤسسات وابسته را مورد بررسی قرار دهد و جمع‌بندی آن به کل بودجه عمومی افزوده شود تا کل بودجه را شکل دهد. اگر این نکته مورد توجه قرار بگیرد، در تحقق اصلاح ساختار بودجه نقش بسیار مهم و کلیدی ایفا می‌کند و می‌تواند منجر به صرفه‌جویی‌های بالایی در مصارف شود.

■ **آیا می‌توان بودجه را به ۲ بخش ارزی و ریالی تقسیم کرد؟**

به لحاظ ساختار قانون اساسی خبربر اساس قانون اساسی، تمام موارد می‌بایست به واحد پولی کشور یعنی کلیه دریافت‌ها و پرداخت‌ها با ریال در بودجه لحاظ شود. حتی هزینه‌کرد و واریزهای خزانه هم با ریال محاسبه می‌شود. یعنی کل دریافتی‌ها و پرداختی‌ها با ریال انجام می‌شود، بنابراین اگر قرار باشد در تهیه بودجه اتفاق نظر برای تهیه بودجه ارزی و ریالی وجود داشته باشد که البته کار درستی است، می‌بایست به قانون اساسی و اصلاح بند مربوط به دریافت و پرداخت‌ها و همچنین تهیه بودجه با واحد پولی ریال توجه داشته باشیم، به هر حال اگر در مجموعه نظام بر آن هستند تا اقتصاد نفت و درآمد حاصل از نفت به فعالیت‌های زیرساختی و زیربنایی کشور اختصاص داده شود و از بودجه نفت برای هزینه‌های جاری بهره‌گیری نشود، می‌بایست توجه ویژه‌ای هم از این دریچه برای اصلاح به قانون اساسی شود. اگر نظام به دنبال شکل‌گیری اقتصاد بدون نفت است تا درآمد حاصل از فروش نفت (که البته در این مقطع با توجه به تحریم‌ها عدد خاصی نیست)، باید به لحاظ ساختاری به دنبال شکل‌دهی بودجه ارزی باشیم تا درآمد حاصل از نفت که ثروت عمومی جامعه است صرف هزینه‌های جاری نشود و تنها در هزینه‌های زیرساختی هزینه شود. اگر دولت با مجلس همکاری کند، می‌تواند از یک بودجه‌ریزی سنتی عبور کند تا به بودجه‌ریزی عملیاتی و اصلاح ساختارهای یادشده برسد.

بودجه‌نویسی چگونه می‌توان مر تفع کرد؟

کاهش هزینه‌های اضافی قطعاً موضوع مهمی است که باید مورد توجه دولت قرار بگیرد. در وهله اول باید هزینه‌های جاری که توسط خود دولت هزینه می‌شود، مورد ارزیابی قرار بگیرد. از سوی دیگر بودجه عمرانی نیز می‌تواند با سازوکار انتشار اوراق

به مردم واگذار شود. واگذاری بخش عمرانی به مردم و بخش خصوصی با سودی برابر با سود اوراق و نزدیک به نرخ تورم باعث هدایت نقدینگی جامعه می‌شود در واقع این موضوع از نکات اصلی و کلیدی است که در بودجه باید رعایت شود.

■ **بحث دریافت مالیات در بودجه ۱۴۰۰ تا چه حد حائز اهمیت است و کدام بازارها در اولویت اخذ مالیات هستند؟**

فعال شدن بازار سرمایه به لحاظ خرید و فروشی که مردم در آن انجام می‌دهند

نیز می‌تواند تأمین‌کننده بخشی از مالیات مورد نیاز دولت باشد، چنانکه امسال هم موفق به اخذ مالیات از این بخش شد به نحوی که در ۳ ماهه نخست سال، مالیاتی که از بورس و بازار سرمایه دریافت کرده، معادل کل مالیات سال ۹۸ بوده و قطعاً تا پایان سال ارقام درشتی از بابت مالیات خرید و فروش سهام در بورس نصیب دولت می‌شود. نکته دیگر این است که دولت بودجه را چنان بنویسد که نقدینگی موجود به سمت تولید هدایت شود، برای انجام این کار نباید بانک مرکزی برای کاهش نرخ سود بانکی تحت فشار قرار بگیرد.

در مصرف بودجه کشور منتهی شود. نکته دیگر این است که دولت تا جای ممکن باید ارقام درآمدی بودجه را بر اساس واقعیت حساب کند نه اینکه مثل بودجه سال جاری بسیار خوشبینانه و رویایی بنویسد! به عبارت دیگر تا جای ممکن رقم منابع باید دقیق مشخص شود و واقعی باشد. سال گذشته که

بودجه سال ۹۹ نوشته شد، تقریباً فروش ماهانه یک میلیون بشکه نفت در بودجه لحاظ شد، در حالی که از همان ابتدا هم تقریباً تمام کارشناسان بدون استثنا به این موضوع اعتراض داشتند و تأکید کردند بودجه واقعی نیست. در واقع چه در حوزه درآمد حاصل از فروش نفت، چه درآمدهای مالیاتی و چه ارقام مربوط به انتشار اوراق خزانه، اوراق مشارکت یا سایر اوراق، همه چیز باید واقعی دیده شود اما متأسفانه بودجه سال ۹۹ در صحن مجلس مطرح

نشد؛ بودجه‌ای که اطلاع‌رسانی چندانی درباره آن نشد، حتی در کمیسیون تلفیق هم که بر اساس روال گذشته روزانه ۲ بار درباره بودجه گزارش می‌دادند، شاهد چنین گزارش‌هایی نبودیم، لذا امیدواریم دولت بودجه سال آینده را با شفافیت کامل به اطلاع عموم مردم برسد تا کارشناسان و رسانه‌ها بتوانند تحلیل‌های درست خود را ارائه دهند و نقطه‌نظرات خود را در اختیار دولت و مجلس قرار دهند تا در شرایط تحریمی کنونی، بودجه سال آینده واقعی شود.

■ **یکی از مسائل بودجه، ریخت‌وپاش هاست؛ این مسأله را در**

ریزش شاخص کل بورس

«وطن امروز» به الزامات تحقق هدف «اصلاح ساختار بودجه» اشاره کرد، واقع‌بینی در تخمین منابع، بودجه‌ریزی عملیاتی و حساسری به مصارف دستگاه‌ها، استفاده از نقدینگی جامعه برای اجرای پروژه‌های عمرانی و… برخی مواردی است که حیدر مستخدمین حسینی بر آنها برای تدوین بودجه ۱۴۰۰ تأکید دارد.

با رسیدن به نیمه سال، زمان تدوین بودجه سال آینده فرا می‌رسد. اخیراً هم سازمان برنامه و بودجه از آغاز فرآیند بودجه‌نویسی خبر داده است. مجلس هم کمیته‌ای را به نام اصلاح ساختار بودجه تشکیل داده تا این هدف را تا حد ممکن در بودجه سال آینده محقق کند. در همین راستا مجورها و چگونگی اجرای اصلاحات مدنظر در بودجه موضوعی است که در گفت‌وگوی «وطن امروز» با حیدر مستخدمین حسینی، معاون سبق بانک مرکزی به بحث گذاشته شده است.

■ **با توجه به شرایط کنونی اقتصاد و هدف «اصلاح ساختار بودجه»، چه نکاتی در بودجه سال آینده باید رعایت شود؟**

بودجه سال ۱۴۰۰ به لحاظ اینکه تنظیم بودجه آخرین سال قرن حاضر است، به لحاظ تاریخی حائز اهمیت است. خروج بودجه‌نویسی از حالت سنتی می‌تواند فرآیند خوش‌بینی برای ساختار بودجه‌نویسی کشور باشد بدون هیچ افرافی می‌توان گفت این نوع بودجه‌نویسی در دنیا منسوخ شده است و بودجه‌ریزی عملیاتی حرف اول را می‌زند.

دولت در ۷ سال گذشته ضعف‌های زیادی داشته و ضرباتی به اقتصاد کشور وارد کرده که متأسفانه در نوع خود کم‌نظیر است. دولتی سراغ نداریم که اقتصاد کشور را تا این اندازه در حوزه‌های مختلف مالی، پولی، تولید و توزیع باک‌آرامد کند و نمره مردودی در کارنامه مدیریت اقتصادی بگیرد. با این حال اگر دولت بتواند در شرایط تحریمی کنونی در زمینه تدوین بودجه از خود یک بودجه عملیاتی به یادگار بگذارد و بودجه ۱۴۰۰ را صد درصد بر پایه بودجه‌ریزی عملیاتی تدوین و به مجلس ارائه کند یا حداقل در سال پایانی خود با همراهی و همکاری مجلس تازه‌نفس برای تدوین بودجه‌ریزی عملیاتی به توافق برسد، یادگار خوبی از خود به جا می‌گذارد.

■ **ویژگی‌های بودجه عملیاتی چیست؟**

بودجه‌ریزی عملیاتی از این جهت حائز اهمیت است که با خروجی دستگاه‌ها سروکار دارد. یعنی بودجه هر دستگاه، وزارت‌خانه، نهاد، شرکت و هر بخشی باید متناسب با عملکرد آن باشد و خروجی برنامه‌ای که بابت آن بودجه دریافت می‌کند کاملاً به صورت شفاف مشخص باشد که وجوه دریافت شده از بیت‌المال به چه مصرفی رسیده و نتیجه آن چه بوده است. اگر نتیجه‌ای نداشته، قطعاً نباید به آن نهاد بودجه‌ای داده شود. به همین خاطر بودجه‌ریزی عملیاتی راهکار مطمئنی برای دولت و مجلس از اختصاص بودجه است که می‌تواند مانع هزینه‌تراشی‌های بی‌دلیل و غیرموثر در روند رشد و توسعه اقتصادی کشور باشد تا به صرفه‌جویی بسیار مهمی

«وطن امروز» از طرح جدید خانه ملت گزارش می‌دهد

تلاش مجلس برای حفظ خودکفایی گندم

گروه اقتصادی:

نمایندگان مجلس ضمن موافقت با تشکیل شورای قیمت‌گذاری و اتخاذسیاست‌های حمایتی محصولات اساسی کشاورزی، معیار تعیین قیمت تضمینی محصولات اساسی کشاورزی را تعیین کردند. این اقدام به منظور تعیین قیمت واقعی گندم و جلوگیری از متضرر شدن کشاورزان صورت گرفته است. شفاف شدن معیارهای تعیین قیمت تضمینی محصولات اساسی کشاورزی، کمک شایانی به تأمین امنیت غذایی کشور و خودکفایی در تولید گندم می‌کند. به گزارش «وطن امروز»، ایجاد امنیت در تأمین گندم، از نان شب برای کشور واجب‌تر است. کشاورهای مختلف با توجه به خوراک عمده و اساسی مردمشان، سیاست‌گذاری‌های ویژه‌ای را برای تأمین این خوراک انجام می‌دهند. از آنجا که قیمت غالب مردم ایران از دیرباز گندم بوده است، این محصول کشاورزی نقش منحصر به فردی را در امنیت غذایی کشور بازی می‌کند. به همین دلیل، دولت‌های مختلف همواره به دنبال تحقق رویای خودکفایی در زمینه گندم بوده‌اند. خرید تضمینی گندم توسط دولت‌ها نیز در همین راستا و با هدف راحت کردن خیال کشاورزان از قطعی بودن فروش محصول‌شان و به تبع آن افزایش کشت این محصول استراتژیک بوده است. اصلی‌ترین معیار در موفقیت یا شکست طرح خرید تضمینی گندم، قیمت خرید این محصول از کشاورز است. وظیفه این مهم، برعهده شورای اقتصاد است. عموماً در قیمت‌گذاری سال‌های پیش، شورای اقتصاد به نمایندگی از دولت و در نقش خریدار، خواهان خرید با قیمت‌های پایین و کشاورزان در نقش فروشنده، به دنبال افزایش قیمت این محصول بوده‌اند. حال اما

ارز

تایستان رو به پایان است اما بازار ارز روزهای گرمی راسبری می‌کند.قیمت ارز،سامعتی تغییر می‌کند. میدان فرودوسی و سبزمیدان مملو از فعالان غیررسمی بازار ارز است. مال‌باختگان بازار سرمایه به دنبال سرمایه‌گذاری جدید هستند و از سوی دیگر صرافی‌ها به کلی فعالیت نمی‌کنند. دیروز هیچ کدام از صرافی‌های میدان فرودوسی و سبزمیدان خرید و فروش انجام نمی‌دادند اما تابلوهای قیمت آنها روشن بود. تنها صرافی‌ای که در بین بیش از ۱۰۰ صرافی این منطقه فعالیت داشت، صرافی بانک شهر بود که آن هم به صورت بسیار محدود و تنها به مسافراتی که مدارک سفر همراه داشتند دالر را ۲۷۲۰۰ تومان می‌فروخت. در سایه عدم فعالیت صرافی‌ها اما فعالان غیررسمی فعال‌تر از همیشه در حال بازارسازی بودند. اغلب دلالان اساساً هیچ گونه فروشی انجام نمی‌دادند و صرفاً خریدار ارز بودند. قیمت اعلامی این افراد از ۲۷ هزار تومان برای هر دالر شروع می‌شد و تا ۲۷۲۰۰ تومان هم آن را خریداری می‌کردند. قیمت فروش اما بسیار متناوب بود و فعالان غیررسمی قیمت‌هایی را بین ۲۷۵۰۰ تا ۲۸ هزار تومان اعلام می‌کردند. از سویی دیگر معدود فروشنندگان سکه و طلا در میدان فرودوسی قیمت هر سکه بهار آزادی طرح جدید را ۱۳ میلیون و

دوشنبه ۲۱ شهریور ۱۳۹۹
وطن امروز | شماره ۳۰۲۹

اقتصادی

اخبار

سهم ۳۱ درصدی صنعت و معدن از تسهیلات بانکی

در ۴ ماه اول سال ۹۹، از مجموع ۳ هزار و ۶۶۴ میلیارد ریال تسهیلات پرداختی بانک‌ها و موسسات اعتباری به بخش‌های مختلف اقتصادی کشور، یک‌هزار و ۱۶۴ میلیارد ریال تسهیلات به بخش صنعت و معدن اختصاص یافته که این میزان ۳۱ درصد از کل تسهیلات پرداختی است.

در این گزارش میزان تسهیلات اعطایی بانک‌ها و موسسات اعتباری به بخش بازرگانی ۷۴۱ میلیارد ریال اعلام شده که حدود ۲۰ درصد از مجموع تسهیلات پرداختی است. معاونت طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت تعداد واحدهای صنعتی مشمول تأمین مالی پروژه‌های اقتصاد مقاومتی را مجموعاً ۱۷۱۵ واحد اعلام کرد که در قالب تسهیلات برنامه تولید و اشتغال و در قالب پروژه رونق تولید در ۵ ماه اول سال ۹۹ تسهیلات دریافت کرده‌اند.

در این مدت، بیش از ۲۷ هزار و ۴۰۰ میلیارد ریال تسهیلات برنامه تولید و اشتغال به ۴۶۳ واحد پرداخت شده و همچنین در قالب پروژه رونق تولید نیز ۲۷ هزار و ۷۰۰ میلیارد ریال و در مجموع حدود ۵۵ هزار و ۱۰۰ میلیارد ریال به ۱۲۵۲ واحد تسهیلات ارائه شده است. بر اساس این گزارش و در قالب تسهیلات برنامه تولید و اشتغال، از ابتدای اسفندماه ۱۹۷ تا پایان مرداد ۹۹، مبلغ ۵۹ هزار و ۹۷۴ میلیارد ریال تسهیلات به ۱۰۴۰ واحد پرداخت شده است.

فروش ۱۰۰۰ ملک مازاد دولت تا پایان سال

مدیرکل اموال دولتی و اوراق بهادار وزارت امور اقتصادی و دارایی با اشاره به تکلیف قانون بودجه سال ۹۹ به منظور فروش اموال مازاد دستگاه‌ها و مؤسسات دولتی، اظهار داشت: در راستای این قانون اجازه ورود به اموال مازاد دولت داده شده و توانستیم ۱۰۰۰ ملک را به ارزش برآوردی ۶ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان شناسایی و فروش آن را مصوب کنیم.

فاطمه وظیفه‌دادگر افزود: قریب به یقین تمام این املاک بلااستفاده و مازاد مطلق بوده است؛ سال‌های سال متروکه بوده و پرت مانده است. این املاک بالارزش نیستند و مثلاً ۵۰ سال است که بلااستفاده مانده که شامل مدارس و خانه‌های بهداشت متروکه و نظایر آن است.

وی با بیان اینکه آیین‌نامه از اول خرداد ابلاغ و فرآیند عملیاتی تیر و مرداد شروع شده است، گفت: اوضاع فروش خوب است و امیدواریم ابان و آذر واریزهایی به خزانه وجود داشته باشد. در دستورالعمل شماره حساب خزانه نیز وجود دارد تا برگشت از خزانه برای تکالیف بودجه انجام شود.

دادگر در پاسخ به این سوال که منابع فروخته‌شده از اموال مازاد بانک‌ها طبق گزارش دیوان محاسبات به خزانه واریز نشد، تصریح کرد: بانک‌ها و شرکت شرایط متفاوتی دارند، این آیین‌نامه مربوط به دستگاه‌ها و مؤسسات دولتی است. ما به شرکت‌ها و بانک‌ها ورود نکردیم.

فروش اینترنتی ماهانه ۲۵ هزار خودرو

معاون امور صنایع وزارت صمت گفت: ایران خودرو و سایپا به ترتیب ماهانه ۱۸ هزار و ۷ هزار دستگاه خودرو در قالب فروش فوق‌العاده اینترنتی با زمان تحویل حداکثر ۳ ماه تا پایان سال به متقاضیان عرضه خواهند کرد.

مهدی صادقی‌نیارکی افزود: این طرح در راستای اجرای مصوبات کمیته خودرو و به منظور مدیریت بازار و افزایش عرضه خودرو انجام خواهد شد. وی همچنین تصریح کرد: خودروسازان ۴۰ درصد از تولیدات خود را به طرح‌های جدید فروش و ۶۰ درصد را به انجام تعهدات قبلی خود اختصاص خواهند داد.

معاون امور صنایع وزارت صمت با تأکید بر ضرورت فروش اموال و املاک غیرموملد و مازاد شرکت‌های خودروساز گفت: منابع مالی حاصل از فروش این اموال باید صرف پروژه‌های ساخت داخل و داخلی‌سازی قطعات مورد نیاز شود.

صادقی‌نیارکی تصریح کرد: واردات قطعاتی که ساخت داخل می‌شوند، مشمول محدودیت واردات می‌شود تا تمایل به سمت داخلی‌سازی قطعات افزایش یابد.

وی گفت: تولید قطعات اصلی که هنوز ارزیبری دارند، در قالب پروژه‌های ملی و حمایت بانک‌های عامل و بانک مرکزی باید به سمت داخلی‌سازی برود.